

EMIGRA NEWSLETTER

Febrer de 2011, Núm. 8

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

emigra
Educació, Migracions i Infància

Continguts del Núm. 8: Bálint Ábel Bereményi
Documentació, maquetació i difusió: Alex Paniagua
Suport Gràfic: Beatriz San Román
Direcció: Silvia Carrasco

NOVETATS

- Reprenem l'edició de les newsletters EMIGRA, ara amb una periodicitat trimestral.
- Ja podeu entrar a la nova web d'Emigra: <http://grupsderecerca.uab.cat/emigra/> i consultar tota la informació sobre les nostres activitats, publicacions i informació de tots els membres.
- Celebrem el primer any d'existència oficial del CER Migracions de la UAB format per EMIGRA, GEDIME, MIGRACOM i GIPE-PTP i en procés d'expansió. [\[Enllaç web\]](#)

Editorial: Aposta europea per la inclusió del poble gitano: com es mesurarà?

El 27 de gener de 2011 el Parlament Europeu va iniciar un debat sobre l'Informe d'Estratègia Gitana (*Roma Strategy Report*), presentat per l'única eurodiputada d'origen gitano del Parlament, Lívia Járóka. Tot i que l'estratègia integral a nivell europeu no és una idea nova, els esdeveniments de França del 2010 i altres episodis de discriminació ètnica amb ressò mediàtic li van donar una empenta considerable. Un dels elements clau d'aquesta estratègia serà sens dubte l'educació. D'altra banda, la quarta reunió de l'**EU Platform for Roma Inclusion**, celebrada el 13 de desembre de 2010, va posar un èmfasi especial en el Desenvolupament de la Primera Infància dels infants gitanos. El projecte central d'aquesta plataforma recentment creada és precisament cercar la millora de la qualitat de l'educació per als gitanos-rom. Aquesta és una denominació que defensem, des d'una perspectiva iberoamericana basada en l'autoidentificació, tot i que n'hi ha d'altres.

El darrer any va demostrar clarament la preocupació i l'aposta de l'Europa unida per la causa de la inclusió socioeconòmica i educativa del poble gitano, i també l'alta tensió generada entre la comissària (el govern) i les decisions electoralistes del president francès. Però encara no s'ha fet cap pas per disposar de dades regulars i comparables per observar tendències que permetin identificar millores substancials. Any rere any es publiquen informes d'autors i institucions prestigioses que denuncien la gravetat de la pràctica educativa i escolar que experimenten les comunitats gitanes-rom arreu d'Europa. També podem trobar estudis sobre bones pràctiques o resultats positius d'iniciatives pilot, que malauradament sovint es limiten a exposar les accions realitzades sense avaluar-ne els efectes. És a dir, continuem desconeixent el seu impacte en les comunitats gitanes-rom europees a les quals s'adrecen.

La raó d'aquesta absència de recerca sobre gitanos-rom i escolarització és múltiple. Tot i el reconeixement polític de la importància del tema, la integració educativa i social dels gitanos i, en general, de la infància gitana és un assumpte menys estratègic i, segons els activistes socials, fins i tot silenciats tant pels polítics com pels mitjans de comunicació. D'una banda, no hi ha ni una sola convocatòria de recerca específica i per superar aquesta situació es depèn del propi interès dels investigadors. De l'altra, els canvis progressius dels

(Continua a pàg. 2)

sistemes educatius europeus, que cada cop més aposten oficialment per models inclusius i interculturals, no busquen respostes específiques per a l'alumnat gitano sinó que els inclouen en la realitat multicultural de les escoles actuals. Això d'alguna manera fa que els gitanos com a col·lectiu, i especialment aquells que no migren fora del seu país d'origen, desapareguin o quedin doblement minoritzats en els plantejaments de polítiques educatives i de pràctiques escolars. Per exemple, la població de gitanos-rom a l'Europa Occidental procedent d'Europa Central i Oriental representa unes realitats socials i educatives en si diverses, i bastant diferents de les dels gitanos espanyols en termes generals, però les polítiques socials i educatives identifiquen aquest col·lectiu principalment dins del grup d'immigrants procedent de la Unió Europea. *El Plan Nacional de Acción para la Inclusión Social 2008-2010*, per exemple, no fa cap referència específica als gitanos-rom immigrants mentre que identifica la població espanyola d'ètnia gitana com a "persones en situació de major vulnerabilitat".

En qualsevol cas, una cosa és la voluntat política europea de millorar les condicions socioeducatives dels rom i una altra molt diferent són les realitats nacionals, comunitàries i escolars. En la premsa, als darrers mesos, les polítiques espanyoles s'han convertit en referent atès el seu suposat èxit en les cotes d'inclusió de la població gitana aconseguides, sense fer prou atenció –al nostre parer– a les causes derivades de la història política recent específica de l'estat espanyol que, si bé arran de l'article 14 de la Constitució condemna oficialment qualsevol discriminació de caràcter ètnic (encara que en certa mesura també impedeix detectar la discriminació en la pràctica), també és cert que l'adveniment de la democràcia va convertir a tota la població, inclosa la població gitana, en ciutadans de ple dret d'un estat social en desenvolupament per sobre de la seva anterior situació de súbdits sense drets en una dictadura, en la qual la majoria dels gitanos eren considerats apàtrides. La quarta reunió del *Platform for Roma Inclusion* va incloure com a recomanació la millora de la recollida sistemàtica de dades rellevants i el desenvolupament d'indicadors. De moment, però, encara no s'ha anat més enllà i no sabem com es mesurarà la inclusió.

LINKS D'INTERÈS

<http://liverpool.metapress.com/content/122070/>

Romani Studies és la revista científica internacional més reconeguda sobre temes gitanos-rom de caràcter interdisciplinar. Pertany a la prestigiosa Gypsy Lore Society.

http://www.unionromani.org/tchatchi/tchatchi_es.htm

I Tchatchipen. Revista trimestral de recerca sobre gitanos d'Espanya i de fora de l'Estat Espanyol. Publicada per la Unió Romani.

http://www.gitanos.org/revista_gitanos/47_48/index.html

Gitanos. Pensamiento y Cultura. Revista de la Fundació Secretariado Gitano. L'educació és un tema recurrent entre els articles de la revista. També té un Dossier dedicat al tema.

<http://www.pangea.org/aecgit/>

Web de la **Asociación de Enseñantes con Gitanos**. Destaca el Boletín/Revista de l'associació amb articles i estudis d'alguns professionals destacats de ciències de l'educació, sociologia o antropologia. També s'hi troba un ampli ventall de recursos i materials de treball didàctics.

<http://baxtalo.wordpress.com/>

Blog dedicat a la Interculturalitat i la lluita contra la Romafòbia i el Antigitanisme.

<http://www.romadecade.org/>

Decade of Roma Inclusion 2005-2015. Publicacions temàtiques. Entre d'altres, informes i estudis en temes relacionats amb l'educació i els gitanos a Europa.

<http://erionet.org/site/>

ERIO. European Roma Information Office. Organització Europea d'activisme i discussió pública sobre temes relacionats amb els gitanos.

<http://oliba.uoc.edu/gitanos/>

Ja s'ha inaugurat el Museu Virtual del Poble Gitano a Catalunya.

http://www.coe.int/T/DG3/RomaTravellers/Default_en.asp

Divisió "Roma and Travellers" de la Comissió Europea. Estudis de referència del Comitè d'Experts (MG-S-ROM). Informes temàtics, entre d'altres: "Educació".

<http://www.errc.org/>

European Roma Rights Center. Informació contrastada sobre la situació actual dels gitanos a Europa. Enllaços a Informes sobre països membres i als assumptes més actuals de la revista Roma Rights.

http://creaub.info/cat/?page_id=399

CREA-CEG Centro de Estudios Gitanos, Grup de Recerca CREA, UB

<http://www.romaeducationfund.hu>

Roma Education Fund (periòdicament publica informes sobre l'avaluació dels països).

AVALUACIÓ DEL PROGRAMA D'INCLUSIÓ EDUCATIVA A HONGRIA 2005-2007

Gábor Kézdi – Éva Surányi (2009)

A Successful School Integration Program. An Evaluation of the Hungarian National Government's School Integration Program 2005-2007. ROMA

EDUCATION FUND Working paper №2

[\[en línea\]](#)

L'informe realitzat pels investigadors de la Central European University (Budapest, Hungary) analitza un programa pilot d'educació inclusiva introduïda a 45 escoles arreu d'Hongria. El programa, la **Xarxa Nacional d'Integració Educativa** (National Educational Integration Network 2002) va ser implementat pel govern hongarès entre el 2002 i 2005. L'anàlisi s'ha realitzat a partir de dades quantitatives i qualitatives, recollides a 30 escoles elementals (6-14) que participaven en el programa (EP) i 30 escoles control (EC) de característiques inicials semblants.

El mèrit innegable de l'informe és aportar evidències dels **efectes positius de l'educació integrada quan van acompanyats d'una pedagogia i organització escolar adequades**, i en aquest sentit omple un buit significatiu en les recerques educatives. L'estudi, d'una banda, es proposa analitzar l'impacte del programa i, de l'altra, el procés del seu èxit. En estudiar l'impacte del model els autors se centren tant en les habilitats cognitives i en les competències diverses com en el desenvolupament de certs trets personals o habilitats no-cognitives, perquè consideren que tots aquests aspectes són fonamentals i altament valorats pel mercat laboral i, per tant, han de ser l'objectiu principal d'una educació de qualitat.

Primer de tot, en les EP s'ha **aconseguit una composició ètnica igualada a totes les línies**, sense que això hagi perjudicat els resultats de l'alumnat no gitano i gitano, amb o sense desavantatge socioeconòmic. De fet, en alguns centres EP fins i tot han mostrat una certa millora de rendiment, encara que poc significativa. Un dels punts més forts del projecte és que

l'alumnat dels EP, degut a les dinàmiques de treball en grup o d'aprenentatge cooperatiu, ha obtingut un nivell d'autonomia més elevat, i un major sentit de responsabilitat pel propi futur acadèmic, juntament amb una millora de l'autoestima a més de la capacitat de fer front i superar dificultats. Finalment, segons els autors, a les escoles EP la distància percebuda entre alumnes d'origen ètnic diferent s'ha fet menys notable. La correlació negativa entre proporció d'alumnat gitano en els grups i resultats de l'alumnat total en alguns centres EP s'ha pogut minimitzar, en contrast amb els centres de control, on no hi ha hagut cap millora.

Com a conclusió general, els autors assenyalen que les millores en els resultats són més aviat discretes, però estan presents en totes les dimensions. L'experiència demostra que no hi ha cap impacte negatiu en el rendiment a cap dels grups, ni pels estudiants gitanos, ni pels no-gitanos, amb o sense desavantatge social. Podem inferir que s'imposa l'eliminació de les classes segregades (de majoria gitana), i que és central la metodologia emprada i la gestió de l'aula. L'educació integrada té èxit per a tot l'alumnat quan s'acompanya d'una educació de qualitat. L'educació segregada/separada pot afavorir l'èxit per alguns sectors de l'alumnat, però és un fracàs social a la llarga i mai no afavoreix als més dependents del sistema públic.

REFLEXIONEM:

- EFE (2011). Reading pide a los países de la UE planes de acción en favor de los romaníes. *ABC*, 13/02/2011 [\[en línea\]](#)
- Daley & Minder (2010). In Spain, Gypsies find easier path to integration. *New York Times*, 5/12/2010 [\[en línea\]](#)
- Mora (2011). La muerte de cuatro niños gitanos en Roma revela la pasividad del alcalde. *El País*, 7/02/2011 [\[en línea\]](#)
- Aguilar (2010). Gitanos en el aula. *G/U/Campus*, 01/12/2010 [\[en línea\]](#)
- Gutierrez (2010). De la escuela puente a la inclusión escolar y social de los gitanos. *Alto Aragón*, 5/12/2010 [\[en línea\]](#)
- EFE (2010). La crisis provoca un brote de racismo y discriminación contra los gitanos. *El Día*, 16/12/2010 [\[en línea\]](#)
- Varea (2010). Los gitanos plantean a los partidos incluir a su colectivo en las listas. *El Mundo*, 30/12/2010 [\[en línea\]](#)
- Serra (2011). Emil Bolozan: «No pots jutjar tota una població amb la paraula 'lladre'». *Ara*, 14/01/2011
- Janicek & Gera-Skalika (2011). Gitanos avanza a clase media con educación en Europa. *Ass. Press*. 25/01/2011 [\[en línea\]](#)

BIBLIOGRAFIA D' INTERÈS

Abajo, J.E. (1997)

La Escolarización de los Niños Gitanos

Madrid: Ministerio de trabajo y asuntos sociales ISBN: 9788478509621

Fernández Enguita, M. (1996)

Escuela y etnicidad: el caso del pueblo gitano

Madrid: CIDE, Ministerio de Educación y Ciencia. ISBN: 84-921390-0-5

Jiménez, A. (2002)

OPRE Roma. The education of Gypsy childhood in Europe.

[\[en línea\]](#)

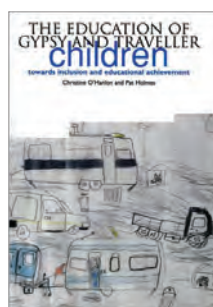
García Pastor, Begoña (2010)
“ Ser Gitano ” fuera y dentro de la escuela.

Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
Serie: Biblioteca de Dialectología y Tradiciones Populares
ISBN: 9788400089320

Danaher, P. Aenny, M.; Leder, J.R. (2009)
Traveller, Nomadic and Migrant Education

Routledge: Regne Unit
ISBN: 978-0-415-96356-5

O ' Hanlon, C. & Holmes, P. (2004)

The education of Gypsy and Traveller children: Towards inclusion and educational achievement.

USA: Trentham Books
ISBN: 1-85856-269-4

Memoria de Papel (1980-2005)

Publicación en tres tomos para conmemorar los 25 años con sus 25 Jornadas de la Asociación de Enseñantes con Gitanos

Asociación de Enseñantes con Gitanos (2005)

Selecció de ponències dels 25 anys de Jornades d ' Ensenyants amb Gitanos. Amb textos de Teresa San Román, Sílvia Carrasco, M.F. Enguita i J.E. Abajo.

[\[en línea\]](#)

INFORMES

INFORMES

INFORMES

INFORMES

INFORMES

INFORMES

Fundación Secretariado Gitano (2010)
Evaluación de la normalización educativa de las alumnas y los alumnos gitanos en la etapa de Educación Primaria

Instituto de la Mujer (Ministerio de Sanidad, Política social e Igualdad).
[\[en línea\]](#)

Fundación Secretariado Gitano (2006)
Incorporación y trayectoria de niñas gitanas en la E.S.O.

Instituto de la Mujer (Ministerio de Sanidad, Política social e Igualdad) y CIDE (Min. de Educación y Ciencia)
[\[en línea\]](#)

Abajo, J.E.; Carrasco, S. (2004)
Experiencias y trayectorias de éxito escolar de gitanos y gitanas en España

Instituto de la Mujer (Ministerio de Sanidad, Política social e Igualdad) y CIDE (Min. De Educación y Ciencia)
[\[en línea\]](#)

PER VEURE on line

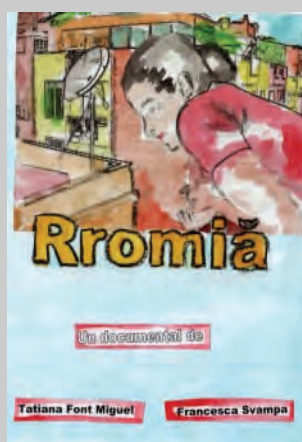
Me Sem Batxalo?... Sunt Norocos?...

Dir.: Tudor Giurgiu

Any: 2008

Duració: 52 '

Seguiu les instruccions de la següent [\[pàgina\]](#)

Rromiã

Dir.: Francesca M. S Svampa

Any: 2007

Duració: 22 '

[\[en línea\]](#)

Més articles d'interès

Transformative education for Roma (Gypsy) children: an insider 's view

Kyuchukov H.

Intercultural Education, Volume

11, Número3, pp. 273-280

Novembre 2000

Gypsy Travellers and Education: Changing Needs and Changing Perceptions

Bhopal K.

British Journal of Educational Studies;

Volume 52 Issue 1, pp. 47 - 64

Febrer 2004

Informe de diagnóstico de situación y plan de acción para la población gitana en España.

Laparra, M. et al. (2006)

Pamplona: Fundación Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Subdirección General de Programas Sociales

Altres publicacions d'interès

No Data - No Progress: Country Findings (2010)
Open Society Foundations

[\[en línea\]](#)

A Pilot Study to Investigate Barriers to Educational Inclusion for Gypsy, Roma and Traveller Children in West Sussex.

Chichester, UK, Minority Ethnic Services, 23pp.

(Report to West Sussex County Council, 2008)

Bhopal, Kalwant,
McGhee, Derek and
Myers, Martin
(2008) [\[en línea\]](#)

Etnografia e produção de conhecimento: reflexões críticas a partir de uma investigação com cigitanos portugueses. CASA-NOVA, Maria José (2009) Lisboa: Alto Comissariado para a Imigração e Diálogo Intercultural.

ISBN: 978-989-8000-95-8

[\[en línea\]](#)

Revista Educar (NOS) nº51 " Los Vecinos Gitanos "

Grupo Mllani

<http://www.amigosmilani.es/>

Recomanem l' article central escrit per J.E. Abajo: " La ciudadanía denegada a pesar de la ley: Europeos gitanos del siglo XXI " .

[\[en línea\]](#)

PER VEURE... (interessant visitar la retrospectiva de la [filmoteca de Madrid sobre gitanos](#))

WALLS: Romani children in Czech Schools

Dir.: Kino Světozor

Any: 2000

Duració: 60 '

Swing

Dir.: Tony Gatlif

Any: 2002

Duració: 90 '

And the violins stopped playing

Dir.: Alexander Ramati

Any: 1988

Duració: 116 '

Angelo, my love

Dir.: Robert Dural

Any: 1983

Duració: 113 '

El extranjero loco

Dir.: Tony Gatlif

Any: 1997

Duració: 102 '

Morena Clara

Dir.: Florián Rey

Any: 1936

Duració: 105 '

El tiempo de los gitanos

Dir.: E. Kusturica

Any: 1989

Duració: 113 '

Traveller

Dir.: Jack N. Green

Any: 1997

Duració: 101 '

Los gitanos van al cielo

Dir.: Emil Loteanu

Any: 1976

Duració: 101 '

ACTIVITATS EMIGRA (setembre 2010 - febrer 2011)

- En el marc del XXVIè congrés mundial de la OMEP sobre petita infància i educació preescolar celebrat a Goteborg (Suècia) de l' 11 al 14 d' agost, **Sílvia Carrasco** va pronunciar una de les 4 conferències plenàries a partir d' un treball conjunt amb **Marta Bertran**, que es publicarà en breu.
- Del 26 al 30 del pasado agosto se celebró en Irlanda la EASA Conference 2010. **Lilia Khabibullina** participó con la ponencia ' Desirable and undesirable objects in Russian children circulation '. Publicación del [\[programa\]](#).
- El grup EMIGRA va organitzar una jornada de denúncia i distribució d' un full informatiu sobre les deportacions de ciutadans europeus d' ètnia gitana per part del govern francès. També es van facilitar materials i publicacions elaborades per la Unió Romaní, es va instal·lar una taula a la plaça cívica de la UAB el dia 6 d' octubre.
- La Fundació Bofill i el GREUV (de la Universitat de Vic) van organitzar una jornada de treball sobre les relacions família-escola, amb una conferència de **Rafael Feito**, amb la participació de Sílvia Carrasco i Àlex Paniagua.
- El passat novembre, **Vicenç Casalta** va participar al màster universitari d' Educació Especial de la Universitat Ramon Llull amb la sessió 'Inclusió, polítiques educatives, interculturalitat i dispositius d'atenció a l' alumnat d' origen estranger. '
- El 18 i 19 de novembre de 2010, a la Universitat de Girona, va tenir lloc el VII Simposi Llengua, Educació i Immigració, amb el tema central de Convivència intercultural i educació antirracista, on **Rita Villà** va presentar la comunicació ' La participació de l' alumnat d' origen estranger en els processos de mediació escolar '.
- **Santiago Prado** dirigí la ' International Conference on Oral Tradition. Orality and Cultural Heritage ', como investigador principal del proyecto Oralities, que tuvo lugar en Ourense entre los días 11 y 13 de Noviembre.
- Els dies 19 i 20 de novembre de 2010, **Sílvia Carrasco** va participar al ' Expert focus group on Vocational Education and Training among Gypsy/Roma in Europe ', organitzat per la University of the East of London a Brussel·les.
- Entre los días 26 y 28 de enero de 2011 se celebraron en Caracas (Venezuela) las primeras Jornadas de Discusión del Sistema de Protección de Venezuela tituladas " Infancia, Familia, Reproducción, Género, Diversidad Sexual e Inclusión Social ", organizadas por la Fundación Centro de Estudios para el Crecimiento y Desarrollo de la Población Venezolana (FUNDACREDESA), adscrita al Ministerio del Poder Popular para las Comunas y Protección, con la participación de **Marta Bertran**, que desarrolló algunos aspectos de las políticas educativas en la primera infancia y la conciliación familiar; **Cris Molins**, que se centró en el análisis de los retos en los estudios sobre infancia en Cataluña en la última década; e **Isidoro Ruiz**, que expuso los principios en que se basan los planes de inclusión local en Cataluña analizando una experiencia concreta.
- **7 membres del Grup EMIGRA** (S.Carrasco, J.Pàmies, B.À. Bereményi, V. Casalta, L.Narciso, A. Paniagua, R.Vilà, R.Hernández) **participen al I CIMA** (Congreso Internacional de las Migraciones en Andalucía) amb la presentació de 8 treballs individuals i col·lectius sobre les darreres recerques realitzades. EMIGRA també ha estat coorganitzador de 3 Meses sobre Migracions, Educació i Infància. Universidad de Granada, 16-18 febrer de 2011.
- Amb motiu de la commemoració del **Dia Internacional de la Llengua Materna**, Linguapax-Unescocat i el Grup COM-FUSIÓ (Amics del Museu Etnològic de Barcelona) convoquen la festa de **celebració de les arts de la paraula** amb quinze representants de comunitats lingüístiques residents a Barcelona, entre els quals, **Lilia Khabibullina** i **Bálint-Ábel Bereményi**, el dia 26, de 12 a 14h a la seu d' Unescocat i el dia 27, de 11 a 14h al Museu Etnològic.
- De setembre a gener, ambdós inclosos, ha estat entre nosaltres com a investigadora predoctoral visitant Laura Martínez, becària FPU del Dept. d' Antropologia de la UCM, on treballa en el grup de la Dra. Maribel Jociles Rubio.
- **Claudia Machold** (Bielefeldt Universität, Alemanya) i **Gabriela Novaro** (investigadora del Programa de Antropología y Educación. Instituto de Antropología. FFYL-UBA) van impartir els 2 seminaris internacionals que EMIGRA va organitzar els mesos d' octubre i novembre de 2010.

PUBLICACIONS EMIGRA

Jociles M. I., Franzé A., Poveda D. (eds.) (2011) *Etnografías de la infancia y de la adolescencia*. Madrid, La Catarata.

Este libro presenta una colección de estudios empíricos de corte etnográfico sobre la infancia y la adolescencia contemporánea y sus diferentes realidades socio-culturales en diversos contextos de Latinoamérica y la península Ibérica. Los trabajos ilustran las propias prácticas y discursos en este ámbito, los que otros agentes sociales construyen y una amplia variedad de contextos en los que participa la infancia y la adolescencia: instituciones educativas, centros residenciales tutelados, familia, trabajo, iguales, el ámbito de la salud, etc. El objetivo de *Etnografías de la infancia y de la adolescencia* es abrir el debate sobre las características e implicaciones de una aproximación interdisciplinar y cualitativa, desde la antropología, la psicología, las ciencias de la salud o la sociolingüística, que comienza a definirse con nombre propio. La publicación de esta obra constituye una magnífica noticia para el panorama de la investigación etnográfica sobre infancia y adolescencia desde la antropología pero también como conjunto de contribuciones teóricas y metodológicas de la antropología hispanoamericana a su mejor comprensión.

En el capítulo 5, “**Los niños de la inmigración en la escuela primaria: identidades y dinámicas de des/vinculación escolar entre el ‘colour-blindness’ y los esencialismos culturalistas**”, Beatriz Ballestín analiza las dinámicas y los efectos para el alumnado de dos grandes modalidades simbólicas y relacionales de reproducción de las desigualdades escolares en contextos de inmigración: la perspectiva *colour-blind* y la perspectiva culturalista en los contextos escolares, que o bien niegan las experiencias diversas, o bien construyen una *cultura de origen* y la convierte en el elemento diferencial explicativo de las trayectorias académicas del alumnado. La autora muestra cómo ambas conllevan efectos potencialmente segregadores y desvinculantes para los niños y niñas de orígenes culturales desvalorizados, condicionando estrategias y recursos para una construcción exitosa e inclusiva de sus identidades en la escuela.

Alguns articles destacats:

- Carrasco, S. & Gibson, M. (2010) La educación de los jóvenes de origen inmigrante en secundaria: algunas lecciones comparativas desde Cataluña y California, in *Revista del Ministerio de Trabajo e Inmigración*, 90. pp 59-75.
- Ponferrada, M. & Carrasco, S (2010) Togetherness, coexistence or confrontation. The impact of school climate and culture on peer-to-peer social relations in Catalonia, *Mediterranean Journal of Educational Studies*, 15 (1), pp. 87-107.
- Bereményi, B.Á. (forthcoming 2012) Intercultural policies and teachers' contradictory views. The Roma case in Catalanian schools. *Intercultural Education*. Volume 23.1
- Bereményi, B.Á. (2011) Cuando la etnicidad supedita la nacionalidad: complicando la noción de minoría modelo entre inmigrantes ‘del este’ en España, basat en una recerca sobre infants i famílies romanescs finançada per Premis Caixa Sabadell 2007 de la qual ha estat IP. Presentat al I congrés CIMA de la universitat de Granada.

La International Play Association ha dut a terme un estudi sota la direcció científica de **Cris Molins**, amb la participació de **Maria Galizia** en el treball de camp.

Els patis de les escoles: espais d'oportunitats educatives. [\[en línia\]](#)

Col·lecció informes breus, nº31 IS BN: 978-84-693-6079-8

Imma Marín (directora), Cris Molins, Maite Martínez, Esther Hierro i Xavier Aragay.

Ha finalitzat i s'ha publicat la recerca sobre Mediació a Catalunya.

Carrasco, S., Villà, R.; Ponferrada, M.; Casañas, E. (2010) La mediació escolar a Catalunya, in Casanovas, P., et al., coords., *Llibre Blanc de la mediació a Catalunya: perspectives sociojurídiques*. Barcelona: Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya - Editorial Huygens, pp 451-569 (Cap. 8) [\[en línia\]](#)

GRUP CONVIDAT: Grup de Recerca, Interculturalitat i Desenvolupament (GRID)

El Grup de Recerca Interculturalitat i Desenvolupament (GRID) està format per investigadors de la Universitat de Lleida i de la Universitat de Girona que treballen sobre diferents disciplines sobre educació i immigració des dels mitjans dels anys noranta. Procedents de diferents grups considerats consolidats per la Generalitat de Catalunya la investigació que desenvolupen pretén analitzar el flux migratori i els seus impactes en origen i destin; els processos de socialització; la incorporació del alumnat, especialment de origen immigrant, en el sistema educatiu; la participació i la relació família-escola; així com situacions en les quals s'utilitza la mediació intercultural i la gestió de conflictes.

El grup, dirigit pel Dr. Jordi Garreta, està format per la Dra. Núria Llevot, la Dra. Dolors Mayoral, el Dr. Fidel Molina, el Dr. Lluís Samper (tots ells de la Universitat de Lleida) i el Dr. Josep Miquel Paludàries i el Dr. Carles Serra (de la Universitat de Girona). A més, actualment, l'equip compta amb el suport de quatre becaris de programes de Formació d'Investigadors i altres quatre finançats per projectes de investigació en curs. Aquests investigadors participen en dos xarxes de investigació internacionals: GESEC (centrada, més enllà de lo dit, en l'estudi de la participació, la ciutadania i el desenvolupament, així com gènere, cultures

en interacció i sociologia del temps lliure i el esport) i "Immigració, cohesió social i escola" (centrada en l'estudi dels fluxos migratoris i els impactes socials i educatius). A nivell formatiu, membres de l'equip dirigeixen i imparteixen docència en el màster oficial "Migracions i mediació social" de la Universitat de Lleida (www.migracions.udl.cat), que també s'imparteix com a màster propi en la Universitat Rovira i Virgili.

Entre els projectes que desenvolupen persones de l'equip destaquem: "Associacionisme i immigració africana: funcions latents i manifestes" del Ministeri de Ciència i Innovació iniciat el 2008 i en el qual participen investigadors de les Universitats de València i La Rioja; "Observatori Permanent de la Immigració" de les comarques de Lleida (finançat pel Institut d'Estudis Ilerdencs i la Universitat de Lleida); "La relació família immigrant i escola primària de Catalunya" (finançat per la Fundació Jaume Bofill); i "Barça o Barzakh. Els impactes de l'emigració a Senegal" (finançat pel Centre de Cooperació Internacional de la Universitat de Lleida).

Més enllà de publicacions en revistes i llibres, alguns dels resultats de la investigació es poden trobar en: www.geosoc.udl.es/recerca/grid.htm.

CONVOCATÒRIES

ECER 2011. Conferència europea sobre recerca en educació que tindrà lloc a la Universitat Lliure de Berlín, entre els dies 13 i 16 de Setembre.

XXXI Jornadas de enseñantes con gitanos. 2, 3 y 4 de Septiembre de 2011 en Oviedo.

XII Congreso de la Federación de Asociaciones de Antropología de España. 6-9 de Septiembre en León. La Mesa de Trabajo sobre Educación está coordinada por Cris Molins, Laura Martínez, María Rubio y Pilar Cudalón.

THE « ROMA ISSUE » IN EUROPE TODAY. CONTENTIOUS POLITICS AND THE FORMATION OF A SO-CALLED "PUBLIC PROBLEM", organitzada per Olivier Legros i Jean Rosetto. La conferència se celebrarà el 24-25 de març, al Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance, a Tours, França.

Amb el suport de: AGAUR-ARAFI 2007 i 2008 (ARAFI 2)
Xarxa d'investigació etnogràfica sobre migracions, minories, infància i educació

NOTÍCIES, SUGGERIMENTS I SUBSCRIPCIONS
A:

Agència Catalana de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
<http://gencat.cat/agaur>

Grup de recerca EMIGRA
Dep. d'Antropologia Social i Cultural
www.grupsderecerca.uab.cat/emigra/
gr.emigra@uab.es